

FARMERJI BODO ZASTAVKALI DNE 13. MAJA

DRŽAVNI PRAVDNIK OČITA FARMERJEM, DA SO ZAČELI UVAJATI RAKETIRSKÉ METODE

Po burni debati je bil odobren predlog glede stavke. — Farmerji so glasovali tudi za izplačanje bonusa vojnim veteranom. — Oblasti pravijo, da pridobiva farmerska organizacija s pretnjami nove člane. — Samo 25 odstotkov se jih je prostovoljno pridružilo.

DES MOINES, Iowa, 5. maja. — The National Farmers Holiday Association je vrgla pred ameriški narod svojo zahtevo: ali bo dovoljena pomoč farmerjem, ali pa bodo farmski pridelki zadržani od prebivalstva od 13. maja dalje.

Glasovalo je 2400 delegatov, ki zborujejo v dvorani državnega živinskega trga. Zastopani so bili farmerji iz 24 držav. Ko je bil objavljen izid glasovanja, je nastalo po dvorani divje vpitje; pričeli so peti in vslikati, da bodo izstradali narod, ako vlada ne izboljša njihovega položaja.

Delegati so izvršilnemu odboru poverili nalogo, da izdela načrt, ki bo natančno določil, kako bo mogoče vstaviti vsak dovoz farmerskih pridelkov na trg.

Konvencija je tudi zahtevala, da governor Clyde L. Herring odpokliče miličarje iz okrajev države Iowa, kjer so zadnje čase farmerji vprizorili velike nemire.

Med drugim zahteva tudi konvencija, da vlada takoj izplača vojaški bonus, najbrže zato, da bi dobili pomoč od bivših vojakov za svoj boj za višjo ceno poljskih pridelkov.

Proti koncu je konvencija izvolila Milo Reno za predsednika družbe farmerskega praznika.

DES MOINES, Iowa, 5. maja. — Danes se je vrnil generalni pravdnik Edward L. O'Connor s pozorišča farmerskih nemirov ter izjavil, da je vladal v severnem delu države lowe brutalni teror, predno je dospela tja narodna milica.

Po njegovem zatrdilu se poslužuje "Holiday Association" pri pridobivanju članov raketirskih metod.

Generalni pravdnik je mnenja, da so zanetili vstajo komunistični agitatorji, ki so se pojavili v farmerskem okrožju ter so s svojimi govori naščuvali obupane in zadolžene farmerje.

Farmerska organizacija ima baje le 25 odstotkov takih članov, ki so prostovoljno pristopili ter so plačali 75 centov pristopnine. Vsi ostali so se pridružili organizaciji vsled grožnje, da se bo pojavil nekega dne na njihovih strehah rdeči petelin.

Milo Reno, predsednik Holiday Association, je odločno zavrnil trditve državnega pravdnika.

Rekel je, da se bodo priprave za narodni farmerski štrajk, ki ga je njegova organizacija določila za dan 13. maja, nadaljevala, če kongres ne bo do onega časa ugodil zahtevam farmerjev.

Delovanje "Holiday Association" je označil generalni pravdnik kot najhujše raketirstvo.

Organizacija ima baje dosti članov, ki sploh niso farmerji in se nahajajo v finančnih zadregah. Delovanje te organizacije je popolnoma po okusu ljudi, ki radi netijo nemire. Ne da se seveda tajiti, da nekateri člani pošteno mislijo in so resno ogorčeni nad obstoječimi gospodarskimi razmerami.

CHICAGO, Ill., 5. maja. — Edward A. O'Neal, predsednik "American Farm Bureau Federation" je izjavil:

— Po mojem mnenju se farmerski štrajk, ki ga je napovedala "Farmers Holiday Association", ne

Trgovska zbornica za kontrolo industrije

ŽUPLJANI SE UPIRAJO ŠKOFU

Cerkve nočejo izročiti škofu. — Dan in noč stražijo župljani cerkveno posest. — Zadržali so tudi župnika.

Philadelphia, Pa., 5. maja. — Philadelphijski škof je odredil, da škofija prevzame cerkev "Naše Gospe dobrega sveta". Proti temu so se župljani uprli in na svojem zborovanju so postavili 12 mož, katerih naloga je varovati cerkveno lastnino. Dvanajstim možem se je še prostovoljno pridružilo več drugih mož, ki hočejo braniti svoje pravice.

Od srede obiskujejo verniki cerkev in vsi so odločni v tem, da prisilijo škofa, da prekliče svojo odredbo, da bi bila cerkev vzeta duhovnikom avguštinskega reda in bi bila izročena škofiji. Župljani se namreč boje, da bi vsled te izpodbijane bila cerkev mogoče zaprti.

Škof je prestavil župnika Simpliciana Gatt, toda župljani ga niso pustili, da bi odnesel svoje stvari, temveč so ga pridržali v župnišču. Medtem so se župljani tudi uprli policiji in prišlo je na ulice do hudega pretepa. Enkrat so celo policijo izgnali iz cerkve ter vrata zablokirali.

V četrtek zvečer se je zbralo v cerkvi okoli 2000 vernikov in so molili za ugodno rešitev spora.

Ko je prišel novi župnik Otto Toffolin, katerega je postavil škof in so ga ljudje spoznali, so ga izžvižgali in mu pred nosom zaprli vrata.

Od srede, ko je hotel škof prevzeti cerkev, zvonil cerkveni zvon noč in dan. Po sedmih urah zvonjenja je zvon počil, toda navzlic temu ž njim še vedno zvonijo.

ŠOFER DELAVSKE TAJNICE JE PUSTIL SLUŽBO

Washington, D. C., 5. maja. — Šofer delavske tajnice Miss Perkins, ki se poteguje za 30-urni delovnik, Louis St. George, je odpovedal službo, ker ne more delati po 12 do 17 ur na dan.

HITLER NE MARA ODLIKOVANJ

Berlin, Nemčija, 5. maja. — Kanceler Hitler je odklonil častno diplomu, katero mu je ponudil tehnološki zavod v Stuttgartu. V svojem pismu, s katerim odklanja odlikovanje, pravi, da načeloma odklanja vsake take naslove.

Zavod mu je podal diplomu za arhitekturo s pojasnilom, da je kanceler Hitler s svojo zmagoslavno vojno za germanizem postavil temelji, na katerem more uspevati nemška arhitekturna umetnost.

bo dosti razširil in ne bo imel posebnega vpliva na cene poljedelskih pridelkov. Naša organizacija ne bo podpirala stavkarskega gibanja. Mi se odločno protivimo vsaki nepostavnosti. Zapletnega farmerskega problema se ne da rešiti s pomočjo stavke, pač pa s pomočjo uvedbe zdrave narodne agrarne politike.

OTROCI SO ZASTAVKALI

Mladolletni zaslužijo v državi Pennsylvaniji povprečno po tri in pol dolarja na teden. — Mrs. Pinchot piketira.

Northampton, Pa., 5. maja. — Tri sto otrok od 14. do 16. leta je zastavkalo v tovarni za srajce v protest proti sramotnim plačam.

Pred njimi so tudi "otroci" zastavkali v Allentownu in so piketirali tovarno v Northamptonu. Nakar so se jim tudi tamošnji "otroci" pridružili v stavki.

Povprečno zaslužijo od \$3 do \$4 na teden. Nekateri zaslužijo celo samo \$1. Stavkarji pripovedujejo svoje pritožbe governerjevemu preiskovalnemu odboru in tudi žena governerja Pinchota je sprejela delegacijo stavkarjev v governerski palači v Harrisburgu.

Mrs. Pinchot je obljubila, da bo stopila v vrste stavkarskih piketov, kar je že nekočlikrat tudi naredila.

Nad dvajset deklet med 14. in 20. letom je sinoči pričevalo pred governerjevim preiskovalnim odborom. Pri zaslišanju je bil vsak moški izključen. Zaslišanju pa je prisostvovala governerjeva žena in načelnica industrijskega odbora Mrs. Wood. Neka deklica je pričala, da so bila tri dekleta prisiljena vsak teden peljati se s svojim gospodarjem v New York na "zabavo", ako so hoteli obdržati službo.

Nikakor nočem z besedami kazati nikake naklonjenosti tem "otrokem", ki so sinoči pričali pred preiskovalnim odborom, — je rekla Mrs. Pinchot. — temveč takoj jutri se jim bom pridružila v vrsto piketov.

Mrs. Pinchot je sama izpraševala nekatera dekleta in je vsled njihovih odgovorov prišla do zaključka, da bo nekatero tovarnarje in uradnike preganjalo sodišče zaradi Mann postave.

Nekatera dekleta so izpovedala, da so zaslužila po 75 centov na teden in so izgubile delo, ker so odklonile ponudbe gospodarjev in tovarniških uradnikov.

MANDŽURSKI MARŠAL V ITALIJI

Brindisi, Italija, 5. maja. — Prejšnji vladar Mandžurije, maršal Čang Hsueh-liang, je prišel v Italijo, kjer namerava ostati dalje časa.

NEMIRI NA ŠPANSKEM

Bilboa, Španija, 4. maja. — Danes so vprizorili nacionalisti generalni štrajk, ker je sinoči policija z orožjem razgnala neko njihovo zborovanje.

Samo par voz poulične železnice obratuje, pa še te so državljanji obmetovali s kamenjem.

VARNOSTNE ODREDBE ZA MUSSOLINIJA

Pred njegovim prihodom vrše detektivni preiskavo. Po ulicah je ustavljen ves promet.

Baltimore, Md., 5. maja. — Profesor William M. Simpson na kiperski šoli pripoveduje o močni detektivski straži, ki obdaja Mussolinija.

Profesor Simpson je bil pred kratkim v Rimu, kjer je na American Academy izvršil neko delo. Nekega dne je Mussolini obiskal akademijo. Zvečer pred njegovim prihodom je Simpson opazil tri Italijane, ki so gledali skozi okno. Pozneje mu je bilo povedano, da so to bili detektiv. Okoli akademije je tedaj moralo biti nad sto detektivov.

Predno je Mussolini naslednjega dne ob desetih dopoldne prišel v akademijo, je bil promet na ulici, v kateri se nahaja akademija, zaprt. Vsak pešec se je moral umakniti z ulice.

Ljudje, ki so izgledali kot kmetje, trgovci, uradniki, zasebniki itd., so bili v resnici detektivji in mussolinijeva telesna straža.

Profesor Simpson pravi, da je pod navadnimi pogoji zelo težko priti na razdaljo sto jardov do Mussolinija.

Mussolini je zelo vnet za moderno arhitekturo in umetnost sploh.

JAPONSKI PETROLEJ

Japonska bo uvedla monopol na petrolej. — Najbolj bodo prizadete Združene države in Anglija.

Tokio, Japonska, 5. maja. — Japonska namerava vpeljati monopol na petrolej, vsled česar bodo vse tuje petrolejske družbe izključene iz Japonske. Ta monopol bo posebno naperjen proti Združenim državam in Angliji.

Rudarski oddelek trgovskega ministrstva izdeluje načrt, po katerem bo na Japonskem vpeljan monopol za vrtnanje, izdelovanje in prodajo petroleja in bo nad uvozom strogo nadzorstvo.

Že v marecu so bile obsežne debate v dolenji in gorenji zbornici parlamenta o narodni obrambi in je pri tem prišlo tudi do razprave glede monopola petroleja.

Po tem načrtu je vsako vrtnanje, čiščenje in prodaja petroleja državna last. Postavljena bo poluradna družba, ki bo nadzorovala monopolne pravice. Ta družba bo državi plačevala odstotke od dobička, s katerim bo vlada nadaljevala z iskanjem petroleja in drugih naravnih virov dežele.

Po tem načrtu bo japonska vlada prevzela vse inozemske tvrdke, katere bo odkupila po vrednosti državne ceno. Trgovsko ministrstvo ceni vrednost te lastnine na 40.000.000 jenov (okoli \$9.600.000) ter jih bo izročila novi družbi kot državni delež njene glavne ve. Z novo družbo bodo tudi združene vse japonske družbe, kot Nippon petrolejska družba, Mitsui

VSİ SE STRINJAJO S PROGRAMOM ROOSEVELTOVE ADMINSTRACIJE

WASHINGTON, D. C., 5. maja. — Trgovska zbornica Združenih držav se bo poslužila vseh sredstev, ki so ji na razpolago, da bo izveden program predsednika Roosevelta za vladno kontrolo nad produkcijo in konkurenco v industriji. Na današnjem zaključnem zborovanju trgovske zbornice je bila sprejeta resolucija, v kateri je odobrilo članstvo vladni načrt.

Včeraj je predsednik Roosevelt zahteval pred trgovsko zbornico, naj se plače v industrijah takoj zvišajo ter izrazil upanje, da bodo glavari industrije v vseh ozirih sodelovali z vlado.

Vse kaže, da bodo najprej protitrustne postavbe nekoliko olajšane, da bo mogoče priti trgovskim organizacijam do nekakega sporazuma. Protitrustne postavbe predstavljajo največjo oviro.

Medtem so se pred zborničnim odsekom za delavske zadeve končala zaslišanja glede trideseturnega delovnega tedna.

Delavska tajnica Frances Perkins je ponovno nastopila kot pričatelj zahtevala, naj se v predlogu na vsak način vključi tudi zahtevo za minimalno plačo.

Navzlic nasprotnim trditvam delavskih organizacij vztraja ona na stalšču, da bo imela uvedba trideseturnega delovnega tedna za posledico zvišanje plač.

MAHTMA GANDHI BO IZPUŠČEN

Madras, Indija, 5. maja. — Mahatma Gandhi bo v nekaj dneh brezpogojno izpuščen iz ječe, kjer se nahaja že od januarja lanskega leta.

Izpuščen bo na odredbo indijske vlade, ker noče prevzeti odgovornosti za izid tritedenskega posta, katerega namerava Gandhi pričeti prihodnji ponedeljek.

Navzlic prošnji mnogih odličnih Indijcev je Gandhi v ječi v Poona ostal pri svojem sklepu, da se bo postavil v protest zatiranju "nedotakljivih".

Indijska vlada se boji, da bi Gandhi umrl prej, predno bi končal svoj tritedenski post, vsled česar bi najbrže prišlo do velikih nemirov. Posebno razburljivo bi vplivalo na indijsko ljudstvo, ako bi Gandhi umrl v ječi.

družba, Mitsubishi družba in Ogu- ra družba.

Na uvoz tujega petroleja bo postavljena tako visoka carina, da bo vsak uvoz nemogoč. Surov petrolej pa bo dovoljeno uvažati in bo nanj naložena le neznatna carina.

Japonska bo po tem načrtu dobivala surov petrolej iz drugih dežel, kot pa iz Združenih držav in Anglije. Največ takega petroleja bo uvažala iz Rusije in Romunske. Država bo dala podporo petrolejski družbi na Sahalinu in Borneo, da bodo vrtale za petrolejskimi vreli.

Japonska hoče s tem postati neodvisna od drugih dežel in posebno od Združenih držav in Anglije, kateri državi ste do sedaj največ zalagali Japonsko s petrolejem.

ODVEDENA DEKLICA JE ZOPET DOMA

Zločinci so odvedli otroka. — Oče jim je obljubil, da ne bodo kaznovani. — Včeraj je bil otrok priveden nazaj.

Harwich, Mass., 5. maja. — V torek popoldne je zazvonil telefon v šoli. Oglasila se je tajnica šolske ravnateljice Miss Ruth Holmes. Glas po telefonu pravi, da je pri telefonu Neil Cook McMath in da bo poslal svoj avtomobil po hčer Peggy. Miss Holmes sporoči učiteljici Miss Esther Flinkman, ki izpusti 10letno deklico, ko pride pred šolo avtomobil.

Ob istem času je stal na šolskem dvorišču Peggyn sošolec John Shaugnessy, ki izpusti 10letno deklico v avtomobil in jo odpeljal. Od tedaj ni bilo o dekletu nikakega sledu.

Dekletov oče Neil C. McMath, ki je milijonar, je v časopisih objavil naslednji poziv:

— One, ki imajo v svoji posesti mojo hčer Peggy, prosim, da so ž njo dobri.

Drugič: — Z menoj morete priti v stik, kakor mislite, da je za vas najboljšje. Mrs. McMath in jaz obljubljava, da se pogajava z vami zaupno in častno brez misli na sodnijsko postopanje ali kako kazni. Z drugimi besedami: jamčim vam, da ste pred kaznijo varni vsi, ako hitro stopite v stik z menoj in mi vrnete mojo hčer nepoškodovano.

Neil C. McMath. McMathov prijatelj William Lee se je pozneje v časopisih ponudil odvajalec, da ga vzamejo za talca toliko časa, da bo Peggy izročena svojim staršem.

McMath je tudi objavil, da ima pripravljenih \$25.000 za odkupnino.

Danes se je izvedelo, da so odvajalec vrnil otroka in da je plačal oče osemdeset tisoč dolarjev odkupnine.

Vse je zavito v neko tajinstveno meglo, in oblasti skušajo prodreti skrivnosti do dna.

IZPREMEMBE V MUSSOLINIJEVEM KABINETU

Rim, Italija, 3. maja. — V Mussolinijevem kabinetu bodo kmalu nastale precejšnje izpremembe. Iz zanesljivega vira se je izvedelo, da bosta vojni ministri Pietro Gazzera in podtajnik za notranje zadeve, Arpinati, resignirala.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President L. Benedik, Trezor
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
215 W. 124th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto volja na Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za izozemstvo na celo leto	\$7.00
Na tretji leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelje in praznikov.
Dopolni bres podpis in osebnosti se ne pridružujejo. Denar naj se blagoviti
posljal po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se
nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 215 W. 124th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

PRESEDNIKOVA PRIZADEVANJA

Ko je nastopil predsednik Franklin D. Roosevelt predsedniški urad Združenih držav, je marsikdo dvomil o njegovih zmogljivostih.

Govorili so, da mu manjka gotovih lastnosti, ki so absolutno potrebne za smotreno vodstvo, po katerem je dežela že štiri leta hrepenela.

Odkar je Franklin D. Roosevelt na krmilu, so te govorice potihle.

Neverne Tomaže je razočaral. Njegovi drznosti in odločnostjo se čudi ves narod.

V par tednih je dokazal, da očituje njegov prijazen smehljaj, ki neprestano lebdi na njegovem obrazu, bojaželjnost, obenem pa tudi dejstvo, da ni postavil nobenih nedosegljivih ciljev. Vsa njegova prizadevanja so logično utemeljena.

Nobenega poskusa se ne boji, pa naj bo še tako drastičen, in se ne da oplasiti od starokopitnežev, ki prerokujejo, da bo porušil ves ameriški gospodarski sistem.

Za predsednika Roosevelta je zelo značilna zahteva, naj mu poveri kongres polnomoč v vseh denarnih zadevah.

Te oblasti se najbrž ne bo poslužil do skrajnosti, pač pa hoče biti pripravljen za vsak slučaj.

Prav nič se ne briga, če ni imel pred njim še noben predsednik take moči kot jo ima on. Vodi ga misel, da zahtevajo izredne razmere izredne odredbe.

Amerika ni bila še nikdar v taki stiski kot je bila ob nastopu Rooseveltove administracije.

Predsednik smatra za edino rešitev svoj inflacijski načrt.

To je zelo tvegani poskus za boj proti krizi in depresiji. Če se bo obnesel, se bo kmalu pokazalo.

Ako se bo narodni kredit silno razširil, če bosta vlada in industrija izdali ogromne vsote denarja, se bo poskus obnesel.

Hoover je skušal razširiti narodni kredit s tem, da bi centralne banke kupovale vladne obveznice. Načrt mu ni uspel.

Predsednik Roosevelt se bo poslužil drugega sredstva za odpravo depresije. Zatržno upa, da se bo to sredstvo obneslo, istočasno se pa zaveda tudi nevarnosti, če bi se ne.

Nadvse dobro znamenje je, ker mu pretežna večina ameriškega naroda popolnoma zaupa ter je pripravljena v vseh ozirih sodelovati z njim.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE-MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

CENE DINARJEM IN LIRAM SO TAKO NESTANOVITNE, DA JIH NE MOREMO NAVESTI

Izplačila v ameriških dolarjih ostanejo neizpremenjena.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH			
Za izplačilo \$5.00 morate poslati	\$ 5.75		
" " \$10.00 " "	\$10.85		
" " \$15.00 " "	\$16.00		
" " \$20.00 " "	\$21.00		
" " \$30.00 " "	\$31.50		
" " \$50.00 " "	\$51.50		

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.
Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbine \$1.—
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
215 WEST 124th STREET NEW YORK, N. Y.

NEUSPEH RIMSKEGA SESTANKA

Velikonočni sestanek nemških in avstrijskih vodilnih politikov s predsednikom italijanske vlade, ki bi moral biti eden izmed najjačih udarcev revizionistične misli proti evropskemu miru, je pokazal samo, da niti tako izvežban akter, kakor je fašistični duce, ne more iz nasprotujočih si življenj ustvariti nekaj slihega. Mali antanti. Pojava "pete vesele", kakor so našo zvezo s Českoslovaško in Rumunijo nazivali v Parizu, obče podarjana okoliščina, da so te tri države v tesnem političnem spoju s Francijo, in revizionistom neljubno dejstvo, da sedaj tudi Poljska stremi za čim ožjo zvezo s blokom Male antante, vse to je moralo napotiti tudi nasprotni tabor, da je prireditel demonstrativni rimski sestanek.

Poset obeh nemških državnikov je bil napovedan že davno, kar čez noč pa so se tudi na Dunaju spomnili, da se je avstrijski kancelar zaobljubil, da obišče Rim v teku sedanega sv. leta. Kancelar Dollfuss je vsekakor nenavadno požuril izpolnitev svoje zaobljube, kajti nedvomno mu je bilo mnogo do tega, da bi ga imel duce pri roki, kadar bosta Papež in Goering povzročila odločno besedo za takojšnjo izvedbo priklonitve Avstrije k Nemčiji. Če se kdo boji priklonitve, je to v prvi vrsti Italija, saj bi ji ta politična izprememba na mah dala sosedu, ki je v Rimu še zelo v dobrem spominu iz časov kobarškega poraza. Nemčija na Brennerju — že sama ta misel je neprijetna vsakemu Italijanu, in kakor spada tudi ta izprememba v obširni kompleks revizije meja, ki Mussolini vkljub temu ne more pritrčiti. Zato je bil kancelar Dollfuss dvakrat dobrodošel v Rimu. Saj je duceju olajšal odbitje anšlusa, češ: Sama Avstrija ga noče.

Kolikor je dosedaj znano o rimskih pogajanjih, jih je duce tako srčno izpeljal, da sta se Berlin in Dunaj odrekli vsak svoji največji zahtevi, Italija pa je ostala "mogočni prijatelj na jugu Evrope" tako Nemčiji kakor Avstriji. Priklonitev Avstrije je odložena ba je za leto dni, kar sta obe zainteresirani nemški državi sprejeli z dokaj mešanimi občutki. Goering in Papež morata biti zadovoljna, da stvar ni opuščena, marveč le odložena. Dollfuss pa si menda misli ravno obratno. Žrtve, ki jo je doprinesla Nemčija, da je za leto dni opustila izvedbo anšlusa in bo morala v tem času iskati nove "strani najmanjšega odpora", ji je nagrada za zagotovilo, da je carinska unija med Nemčijo in Avstrijo in Madžarsko vkljub temu možna, ter s sporazumom, glasom katerega bi v prihodnji avstrijski vladi prišli v poev tudi hitlerjevi. Slednje bi bilo po sodbi poznavalec avstrijskih notranjepolitičnih prilik prinesel že razvoj sam in kancelar se je s to privolitvijo samo vdal v neizogibno zlo, ki bo dunajski vladi omogočila, da zavleče volitve in hitlerjeve ne da prilike, da pokaže svojo pravo moč. Vendar pa se je kljub temu bati, da bo udeležba v avstrijski valdi dala narodnim socialistom samo možnost, da se po legalnem potu razmahnejo in si prisvojijo vsa oblast. Enak razvoj v Nemčiji služi avstrijskim hitlerjeveem naravnost za šolski primer in dobrodošel recept.

Pri vsem tem nastane vprašanje: Kaj so dosegli nemški državni pri Mussoliniju? Kancelar Dollfuss je že ob svojem pristan-

ku na dunajskem letališču naznačil svetu uspeh svojega velikonočnega poleta. V glavnem je zagotovil svoje sozdržavljane, da se je uveril, kako dobrega prijatelja ima Avstrija v Italiji, ki da ima res pravo razumevanje za avstrijske skrbi in težave. Gospod Dollfuss pa je govoril tudi za evropsko javnost, ko je poudaril, da je Schöbrowa pogodba iz leta 1930, še popolnoma ohranila svojo dragoceno važnost. Ta izjava ima poseben pomen za Malo antanto, saj je znano, da je pokojni Schöber zaključil v Rimu dalekosežen pakt za primer oboroženih spopadov v Srednji Evropi. Kar se tiče razumevanja, ki ga je Mussolini pokazal za Avstrijo, leži doberšen del tega v odgovoriti anšlusa in v obljubi, da bo Rim na mednarodnem poprišču vedno podpiral avstrijske težnje.

V primeru z Dollfussom ne moreta Goering in Papež pokazati niti tako skromnih uspehov. Duce ju je pregovoril, da sta se odpovedala Avstriji, zato pa sta dobila zagotovilo, da Rim ne bo deloval na ustanovitve podunavske monarhije, da menda ne bo nasprotoval carinski uniji in da bo priporočal Avstriji, naj vzame v vladno hitlerjeve. O realni vrednosti teh italijanskih zagotovil mnenja ne morejo biti deljena. Prireditelj, ki je imela namen in smoter postaviti proti Mali antanti, Poljski in Franciji tehtno skupino nasprotnikov, je samo pokazala, da sporazum med tremi pogodbeniki nikakor ni mogoč, dokler si njihovi interesi nasprotujejo v bistveni točki: v priklonitvi Avstrije k Nemčiji. Revizionizem je dokazal, da za obnovo Evrope ni dovolj samo slepo sovraštvo proti Slovanom, ki veže Rim, Berlin in Dunaj in omogoča sestanke ter bežne sporazume o še nerealnejših načrtih.

Duce je nedavno napisal v berlinskem "Boersenkurierju" članek o reviziji mirovni dogovorov, ki so ga teden dni premlevali vsi nemški listi. Izražal pa se je tako previdno, da se je dalo posneti iz njegovih izjavjanj le to, da je revizionistična misel na pohodu, Nemei pa so videli na pohodu že samo revizijo. Rimski velikonočni pomečki so odkrili, da je revizionistična misel na pohodu samo v državah, kjer že nima več koga osvojiti, preko mej teh držav pa se opaža naravnost daleko odločnejše odbijanje revizije, ki zadnje čase dobiva udarce za udarce.

FARMA NAPRODAJ

Imam lepo malo posestvo, hiša z peteni sobami, plin in voda napeljana. V ravnini v bližini mesta. — Prav priljeno za vsakega; cena nizka. Katero veselje, naj piše lastniku: — FRANK KAWSEK, R.F.D. 2, CHARLESTON, W. Va. 5-5, 6, 8

ONIM, KI POŠILJAJO DENAR V DOMOVINO,

naznanjamo, da je mogoče poslati vsoto do sto dolarjev brez vsake izjave, v kako svrhu je denar namenjen. Tozadevna odredba je bila dne 17. marca odpravljena. Kdor hoče poslati več kot sto dolarjev, naj podpiše spodnjo izjavo in naj nam jo pošlje z denarno pošiljateljivo.

DECLARATION FOR MONEY ORDER

I herewith declare that Money Order No. _____ is sent by me for the purpose of _____

and is not intended for the purpose of speculation, placing savings or making investment in a foreign country. I certify that this transaction in no way contravenes the act of March 9th, 1933, the executive order of March 10th, 1933 or any regulation issued thereunder.

(Purchaser's Signature)

(Date)

MI BOMO TOČNO IN HITRO IZVRŠILI VSAKO POŠILJATEV
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
215 WEST 124th STREET NEW YORK, N. Y.

Iz Slovenije.

Požar je zahteval dvojce človeških žrtv

Vsa Murska Sobotna in okolica sta še danes pod mučnim vtiskom požara v Murskih Črncih, ki je zahteval človeške žrtve. Bilo je to tik pred prazniki, ko je v Murskih Črncih nastal pri najemniku Holemanu ogenj. Holeman, ki je invalid in ima nekaj plugov agrarne zemlje, si je z največjim trudom zgradil majhno, skoro čisto leseno hišo, kjer je živel s svojimi otroki in ženo. Ponoči so ga iz spanja zbudili glasovi in prhutanje prestrašenih kokoši. Takoj je mislil, da so tatovi na delu, zato je hitro skočil iz postelje, a je v grozi opazil, da je vse okrog njega v plamenih. Zbudil je ženo in oba sta začela reševati speče otroke. Holeman je najprej pograbil letno deklico, ki je bila pri njem v reži, ker so njeni starši odšli za delom v Francijo. Dremajočo deklico je spravil v največji nevarnosti do hišnega praga in jo tam pustil v dobri veri, da bo še napravila sama nekaj korakov na prosto. Dušice ozračje pa je deklico omamilo, da se je zgrudila ob zidu na tla. Tamkaj so jo drugo jutro našli v sedečem položaju in z glavo naslonjeno na roko, kakor bi spala. Sirota je bila polna opeklin in se iz svojega spanja sploh ni več prebudila. Bila je mrtva.

Ko je Holeman deklico spravil do vrat, je ponovno planil v sobo, da še reši svojega sinčka, ki mu je grozila smrt v plamenih. Ko ga je v sobi vzel v naročje, pa ni več našel izhoda na prosto. Podboji pri vožnih vratih so goreli in se zrušili. Isto se je zgodilo pri oknih, nad njim pa je grozil goreči strop, da se vsak trenutek porušil nanj. S skrajnim naporom se mu je posrečilo s sinom zbežati v klet, kjer je zapahnil vrata za seboj. Kmalu zatem so že čuli ljudje, ki so prihiteli k gorečemu poslopju, njegove klice na pomoč. Gasilec se je posrečilo, da so razdrli kletno okno in srečno spravili prestrašeno očeta in njegovega sina na varno.

Medtem ko je Holeman trepetal za sinovo in svoje življenje, pa je njegovo ženo doletela nesreča. Ko je s speče hčerko hotela na prosto, se ji je vnela obleka. Ko je vsa onemogla pritekla z gorečo obleko na dvorišče, se je spodtaknila in padla nad hčerko. Ljudje, ki so takoj priskočili na pomoč, so najprej rešili hčerko izpod goreče matere, a njo so oblivali z vodo, da pogasijo gorečo obleko. Nesrečna žena se ni več dvignila. Tako so jo morali odpeljati v bolnišnico, kjer je po nekaj dneh trpljenja umrla za hudimi opeklinami.

Holemanu je pogorelo vse in ni mogel rešiti prav ničesar razen sebe in dveh otrok. Da bi bil požar nastal po nesreči, je skoro izključeno. Najbrže so zažgali tatovi na pošlu ali pa neznan požigalec, ki

že dalje časa opravlja tod okrog svoje zločinske posle. Uvedena je preiskava. Huda požarna nesreča, ki je zahtevala dvojce človeških žrtv, je zbudila med prebivalstvom splošno sočutje s Holemanovo rodino.

Usodepolni spopad dveh bratov

Pred malim kazenskim senatom okrogne sodišča se je moral zagovarjati zaradi uboja lastnega brata 22letni viničarski sin Ciril Kovačec iz Cvetkove pri Veliki Nedelji. Dne 4. marca je prišel njegov brat Ivan z dela domov nekoliko dobre volje in zelo blaten. Za pripravljanje brata in matere, naj bi se preoblekel, se Ivan ni zmenil, temveč je izpil kupico žganja in se začel pripravljati z bratom. Med prepričkom je tudi zgrabil obtoženega Cirila za vrat in ga pričel daviti. Pozneje sta odšla pripravljajoča se brata na dvorišče, kjer se je pretep nadaljeval. Kaj se je nadalje dogodilo med njima, ni videl nihče, obležal pa je na dvorišču mrtve Ivan Kovačec, ki je prejel več smrtnih udarcev po glavi in tilihku. Ciril Kovačec se je v preiskavi, kakor tudi pri razpravi zagovarjal s silobranom: Obtoženo za njega pa sta izpovedali mati in sestra. Senat ga je obsodil zaradi prekoračenja silobrana na 1 leto strogega zapora.

Nerodni Janez

Visok ko gora in vitez ko jelka jo je Janez primahal z modrim lističem v rokavi pred tri sodnike. Doma je visoko gori iz lškega Vintgarja. Napravil je res nerodnost. Vozil je krle nekemu industrijarju, pa je na nakazilnem listku z 69 Din pripisal spredaj še "1". Tako je dobil izplačanih 169 Din. Pozneje je vse priznal in škodo takoj poravnal. Obtožen pa je vendar bil prestopka goljufije in zločina ponarejanja listine. Senatni predsednik Janez: — Ali ste res to naredili? — Janez: — Rajs! — Predsednik: — Ali ste se polakomnil denarja? — Ne vjam, kaj mi je v glavo padlo. Se bom poboljšal. — Obsojen je na 14 dni zapora in 60 Din denarne kazni, pogojno za 1 leto. Branilec: — Neroden ste, Glejte, da pridete k vojakom. Tam vas bodo izmučali. — To pa to, gospod! — Nato je vesel zapustil veliko dvorano, kakršne se ni videl.

Dopisi.

Enunclaw, Wash.

Prosim vas za malo prostora v vašem priljubljenem listu "Glas Naroda". Saj veliko ne bom pisala, ker nimam nič veselih novic. Žalostnih pa dosti, ali ni vredno poročati, ker takih so časopisi vedno polni. Malo bolj zdravi bi bili, če bi se večkrat nekoliko razveselili.

Tukajšnja tri društva priredijo plesno veselico v Slovenski dvorani. Cenjeni rojaki so prijazno vabljeni od blizu in daleč, da nas posetite dne 20. maja zvečer. Začetek ob 9. uri.

Pozdrav vsem rojakom širom Amerike.
Na svidenje 20. maja!
Frances Gore.

Naši v Ameriki.

Dne 1. maja je umrl na Chisholm, Minn., po dolgi in mučni bolezni Karol Pakiž, podomače Podgorški. Doma je bil iz Soderazice na Dolenskem. Star je bil 57 let ter je bival 23 let v Ameriki. Zapustil je šest že odraslih otrok. Njegov oče je bil državni poslanec, ko je bila Slovenija še pod Avstrijo.

V Ashland, Wis., je bila zadnje nedeljo v hiši Rudolfa Pingla eksplozija plina, ki je ubajal iz peči v kuhinji. Pingel je bil na mestu mrtve, njegova žena je težko obžgana in Miss Mary Klobučar ter Miss Katarina Brozovič, obe iz Benoit, sta tudi težko ranjeni. Vse tri ženske so odpeljali v bolnišnico.

V Clevelandu je umrl Matevž Vertovšnik, star 55 let. V Ameriko je prišel pred 23 leti iz Menske vasi, fara Leskovec pri Krškem. Zapušta dva sina in v starem kraju pa dva.

Peter Zgaga

— Saj ti pravim, ne pusti se ženi tako komandirati. Vstani zjutraj s trdnim sklepom dokazati, da si gospodar v hiši in vidiš boš, kaj se bo zgodilo.
— Saj vem, kaj se bo zgodilo. Obed si bom moral kuhati sam.

Potovalni gledališki oder je priredil v malem mestu veselico. Pred začetkom je ravnatelj pogledal izza zaves, ali se je nabralo že kaj ljudi. — Ali je kaj dobro zasedeno? — ga je vprašal eden izmed igralcev. — Zaenkrat, — je odvrnil ravnatelj, — se nam ni treba prav nič bati, še vedno smo v večini.

— Pet let sva bila moj mož in jaz nepopisno srečna. — je rekla mlada ženica.
— In potem?
— Potem se je pa vrnil iz starega kraja.

Najboljši sofer je tisti človek, ki je globoko prepričan, da so vsi drugi soferji norec ter se jim v primerni razdalji previdno ogne.

Tistemu, ki odplačuje na mesečne obroke, se zdi mesec strašno kratek in leto strahovito dolgo.

Žena se je vrnila iz trgovine. Ko je razložila pakete po mizi, se je prišla za glavo:

— Oh, koliko stvari sem se pozabila. V trgovini mi ni prišlo na misel. Se le sedaj vem, koliko sem pozabila.

Mož jo je zaničljivo pogledal rekoč:

— Saj pravim, to ste ženske. Prav nič ne mislite. Če pa kaj mislite, ni tisto, kar mislite, vredno poenega groša.
— Oh, neprestano sem mislila nate, — mu je rekla sladka ženi-ca.

V New Yorku se dogajajo vsakovrstne reči. Tako poroča časopis, da je neki bogatin v navalu strasti in ljubezni ugriznil svojo prijateljico.

Prijateljica zahteva sedaj od njega stotisoč dolarjev odškodnine.

Salament, to je bila pa draga večerja.

Župnik je srečal rojaka ter se mu začudil rekoč:

— Kot pa ti hodiš? Že tri mesece te nisem videl.
— Seveda me niste, saj sem bil tri mesece zaprt.
— Zakaj pa, za božjo voljo?
— Zato, ker sem ženo pretepel.
— O, to je nesramno!
— Ali ni res nesramno? Kar tri mesece so mi dali. Tri tedne bi bilo čez in čez dovolj.

V Ameriki so raznovrstne družine, dobre in slabe, varne in zapravljive.

Tudi take so, v katerih se koncem konca razvname naslednji pogovor:

On: — Ali je plačan tedenski obrok za radio?
Ona: — Da, plačan je.
On: — Kaj pa za klavir?
Ona: — Včeraj je bil kolektor tukaj in sem mu dala dva dolarja.
On: — Ali je zavarovalnina plačana?
Ona: — Da, prejšnji teden sem plačala za dva tedna.
On: — Kaj pa denar za stanovanje? Ali ga imaš na strani?
Ona: — Da, imam. Za stanovanje in za gas.
On: — Toraj je za ta teden vse plačano?
Ona: — Da, vse.
On: — Potegne iz žepa denarnico in začne prešteti:
— To je za carfare, to je za hrano, to za mleko, to za cigarete. To je za čevlje, ki sem jih dal popraviti. Ostane mi torej za ta teden deset dolarjev.

Nji se zaistke oči. Tiho pristopi k njemu, nežno ga objame in poljubi ter pravi:

— Veš kaj, dragi, kupiva karoro... Deset dolarjev dajva na račun, potem pa po par dolarjev na teden...

O, tudi take družine se dobe. Čeh imazanje krasno oznako. Pravi jim "vesela beda". — Vesela beda — vesela revščina.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

HANS KR. ANDERSEN:

O LISTU Z RAJSKEGA DREVESCA

Vseko gori pod čistim, jasnim upala utrpati, ker bi ji tako hitro nehom je plaval angel z rožo iz nebeškega vrta in ko je pritisnil rožo na ustne ter jo poljubil, se je odtrgal droben listič in padel na jasno sredi temnega gozda. Pognal je korenine in je rasel sredi drugih zeli.

"To je pa čuden poganjek!" so rekli zeli in prav nobenega ga ni hotel priznati za svojega, ne drevi in ne kopriva.

"To bo najbrž kakšna vrsta zelenjave!" so dejali sosedje in se zaničljivo smejali; in nore so se delali iz njega kot iz kakšnega petriščka. A list je rasel in rasel kot nobena druga rastlina in je poglaval vse široko naokrog.

"Kam pa hočeš?" so dejali visoki drevi, ki so imeli na vsakem listu bodice. "Ti rečeš, ki se tako brezumno šopirš in ne poznaš prav nobene olike! Nikar ne misli, da te bomo še dolgo gledali."

Zima je prišla, sneg je pokril mlado drevce, a snežna odeja je zašlehtila v čudni svetlobi, kot da bi samo sonce sijalo pod njo. In spomladi je vstalo cvetoče drevce, lepo kot nobena druga v gozdu.

Pa je prišel profesor botanike, ki se je takoj izkazal, da je bil, kar je bil. Opazoval je cvetove, vonjal jih je, pokusil, a ni jih bilo takih v njegovih knjigah, nikdar se ni mogel demisliti v kateri razred bi jih vtaknil.

"To je igračka narač!" je odločil, "jaz ne poznam; ni je v mojem sistemu!"

"Ni je v sistemu!" so prislunili. In drevi in koprive. Tudi visoka drevca okoli so čula, kaj je mož dejal; in videla so tudi, da ni drevce njihovega rodu; rekla pa vendar niso nič, ne dobrega in ne slabega, kar je vedno najboljša, če je kdo neumen.

Zgodilo pa se je, da je zašlo v gozd ubogo, nedolžno dekletce. Njeno sree je bilo čisto in njen razum velik, ker je bila velika njena vera. Vse njeno bogastvo je bila stara Biblija, ki pa je iz njenih listov govoril glas Gospodov: Če ti hočejo ljudje hudo, spomni se na zgodbo o Jožefu: Hudo so mislili v svojih srehi, a Bog je vse preobrnil v dobro.

Obstala je pred čudovitimi drevci, čigar zeleno listje je sladko in opojno dehtelo in čigar cvetovi so se bliščali v svetlih solnčnih žarkih. In iz vsakega iz njih je bilo, kot da bi skrivali brezdanji vrelci melodij v sebi, ki ga tudi tisoletja ne izpajo. S tiho pobožnostjo je gledala vse to krasoto. Upognila je najnižjo vejo, da bi polžije vide, in cvetove in se opila njih vojna. Rada bi imela cvet, pa se ga ni mogla dotakniti.

Astronomi, ki morajo računati s čim bolj točnimi časi, ki si s samimi naravnimi občutki ne vedo nič pomagati; ponos vsake zvezdarne je ura, ki kaže čas na 24 ur čim bolj točno, in sicer gre za to točnost na neznatne odločke sekunde. Takšna ura, ki stoji v kletnem prostoru v stalni temperaturi okrog 20 stopinj Celzija in ki je mogoče pripraviti čim bolj točno pred temperaturnimi spremembami in streslaji, je v 24 urah netočna kvadrantu za tisočinko sekunde, a velike zvezdarne imajo ure, k so tem času netočno celo komaj za desetstotinko sekunde. In še ta nepojmljivo majhna netočnost astronomom ne igraja.

Pokusili so vse mogoče trike fino

temnega gozda drevce nebeškega izvora. Cvete poleti in pozimi in je tako in tako. Pokazal je ribo drevce. Če bo kralj vzel vsak večer zeleni list tega drevca in ga položil na čelo, pa se mu bodo zjasnile misli in lep sen mu bo dal moč za jutrišnji dan!

To je bilo jasno sporočilo in vsi zdravniki in profesor botanike so šli v gozd. A kje je drevce?

"Najbrž sem ga jaz skril," je dejal svinjar, že dolgo bo tega in še pepela ne bi več našli. Jaz nisem mogel drugače, jaz nisem vedel kaj takega."

"Ni vedel kaj takega," so vzrovnili. "Nevednost! Nevednost, kako si velika!" Pri teh besedah bi se moralo pastirju milo storiti, ker nanj so merili.

Na enega lističa niso mogli najti; edini je ležal pod vzglavjem dekleta v grobu, a zanj ni vedel nihče.

Kralj sam je v svoji tegobi prišel v gozd. "Tu je stalo drevce!" je dejal. "To je sveto mesto!" In ogradijo so prostorček z zlatoto ograjico in noč in dan je stala straža zraven.

Profesor je napisal čezino razpravo o nebeškem drevcu in povzdignili so ga zato v plemiče. To je njemu in njegovi družini strošno lepo pristojilo in to je še najlepše pri vsej tej zgodbi. Kajti drevce ni bilo več in kralj je bil ožaložen in žalosten — ampak to je bil tudi že prejel! je dejal stražar pri ograjici.

NAJPOPOLNEJŠA URA

Človeški občutek časa ni bogve kako točen, to je znano. Dokler gre za določitev daljšega časa, n. pr. 1 ure ali nekoliko več, se okrajne našega časovnega čuta še ne kaže tako občutno, a če čut za minute dela velike težave, pri sekundah in večjih odločkih sekund pa odpade za večina ljudi, pri desetinkah sekund pa sploh že vsi ljudje. Pri tem vemo iz fotografske prakse, da je desetinka sekunde še prav 'dolga' čas.

Astronomi, ki morajo računati s čim bolj točnimi časi, ki si s samimi naravnimi občutki ne vedo nič pomagati; ponos vsake zvezdarne je ura, ki kaže čas na 24 ur čim bolj točno, in sicer gre za to točnost na neznatne odločke sekunde. Takšna ura, ki stoji v kletnem prostoru v stalni temperaturi okrog 20 stopinj Celzija in ki je mogoče pripraviti čim bolj točno pred temperaturnimi spremembami in streslaji, je v 24 urah netočna kvadrantu za tisočinko sekunde, a velike zvezdarne imajo ure, k so tem času netočno celo komaj za desetstotinko sekunde. In še ta nepojmljivo majhna netočnost astronomom ne igraja.

Pokusili so vse mogoče trike fino

la, in dalje, da je mogoče s takšnim kristalom vplivati na radijski odbojnik tako, da deluje s stalno delavno dolžino oz. s stalnim številom nihajev; to število pa je v točnem skladu s številom dolžinskih sprememb kristala.

Vsa ta dognanja sta uporabila Giebe in Schebe za to, da sta konstruirala aparat za merjenje časa. Radijski itok, ki oddaja ta časovni odbojnik, zanima v skladu s točno izračunano dolžino kristala 60 tisoč krat v sekundi sem in tja in poganja majhen motor, ki vključuje kontrolne relaje za primerjavo časovnih vrednosti te aparature z zvezdarniškim časom. Že prvi poskusi z novo "uro" so pokazali, da "teče" še sto krat točneje nego najtočnejša dosedanja zvezdarniška ura.

IZ GRADCA V MARIBOR Z BREZMOTORNIM LETALOM

Akademski letalski skupina na visoki tehniški šoli v Gradcu je poslala ravnateljstvo pošte in brzojava za dovoljenje, da sme poleteti z jadnim letalom iz Avstrije v Jugoslavijo in prenesti pošto. Ravnateljstvo je tej prošnji ugodilo. Polet se bo izvršil meseca maja. Letalo na jadra se bo dvignilo z letališča v Thalerhofu in bo pristalo v Teznu pri Mariboru. Po uradnih izjavah ima ta polet namen propagirati za letalstvo z jadrji. Pošto ravnateljstvo v Gradcu je dovolilo, da se ob tej priložnosti natisnejo znamenja, za katerih bo naslikana ura graškega "Schlossberga".

Naše skromno mnenje je, da ni namen tega poleta samo tehnične narave.

SLAVLJENJA IN JUBILEJ

Bivši češkoslovaški ministrski predsednik Antonín Švehla je ob svoji 60. letnici praznoval naj mu ne priredijo nobene proslave. Neke mu novinarji, ki se je zaradi tega oglašil pri njem, je odgovoril sledeče:

Iz slavljenja in jubilejev se je razvila cela bolezen. Ljudje si izmišljajo najrazličnejše jubileje, da bi se kakšna oseba, čisto samo oseba, dvignila na reklamni štít. Bolna človeška nečimernost se pretirava do nemogućnosti. Ali ljudje res ne razumejo, da se s tem ubija resnično spoštovanje? Danes slavljuje že literate, ker pišejo deset let, slavijo ožje štiridesetletnice, ne zadostuje več starost in rojstni dnevi, izmišljajo si najsmehljive preteve, samo da bi praznovali.

Na novinarjev ugovor, da je treba velike ljudi vse eno proslavljati od prilike do prilike, je Švehla odgovoril:

Kje imate merilo za veličino? Kar imenuje nekdo dobro delo, drugi oboja. Ne dopuščajmo izjem in se ne bomo zmotili. Osebo častimo živih oseb hudo vedno pobižati košček kremenčevega kristala avtomatično in stalno v isti temperaturi. Ta kristal je duša vsega. Pred nekoliko leti so namreč odkrili, da se kremenčevi kristali raztezajo in stiskajo pod vplivom prijetnega izmeničnega toka. Pozneje so našli, da je število teh dolžinskih sprememb na sekundo v določnem razmerju z dolžino kristala.

Ženitovanjski Mešetar

(Iz zbirke Radoje Jankovičevih povesti "Drumom i šokakom," prevel A. K.)

(Nadaljevanje)

Videti bi morali čičo Cvetka, ko mu je neki mladenič vrnil devojko.

— Kaj je bilo? — je strogo vprašal ženina.

— Zdravniško komisijo zahtevam.

— Čuj me! — se zravna pred njim čiča Cvetko — ti udarjaš proti meni.

— Zakaj si mi dal devojko z napako?

— Kdo je brez napak? — prekine čiča Cvetko in se mu takoj zoperstavi.

— Oprostiti se je hočem!

— Kdo bo pa oprostil onega čiča iz Misločina, ki pada pod tlako?

— Joj...

— Tu ni nikakega "joj", temveč da vrne ženo domov.

— Da bi jo vrnil?

— Vrniti! Ko pa živita kot golobčka.

— Kako, čiča Cvetko?

— Kako! Oči je treba človeku odpreti... Človek je iz členov...

— Včepneš, zaviješ, kjer moreš... pokažeš mu s prstom! Tu...

— Dokler se kamen ne zvali nanj.

— Tudi neumen kamen je. Da.

Simono Angelijo smo dobili po džaurko lepo. Tedaj smo peli.

Pride z roditelji v kafano, cigani pa se dvignejo in jo vso pretepejo. Kako lepo je to bilo! — se navdušuje čiča Cvetko.

— Dandanes je zakon težka stvar, — mu nekdo dostavlja.

— Vi se bolj plašite kot je treba! Mislite, kako je to nekaj slabega. Ne, brate! Dokler se ne oženiš, vzdihuješ za njo, potem pa...

To je življenje! Kaj si samec ne predstavlja! Zagleda se... oh, žena je bilo ustvarjenje, bratje. Gospodje, že davno so potekle stvari, ali jaz sem se uklonil trgu radi one pegave Jerine, ki se štirideset let ni odmaknila od okna. Pa danes pojdi v njeno hišo! Kot sat medu! Preobrnil sem židovsko na krščanstvo. To je moje delo. Pa sem oženil Blagoja Didu v osemindesetletnem letu. Ko je bil petdeset ni hotel in tudi šestdeset let star ne. Čakal sem, da mu je spet začelo iti na otročje.

— Pa z mlado devojko!

— Leta šteje. Kaj bodo njemu leta! Danes Dida vene, ona pa se dida po ulicah.

— Grešnik stari, čiča Cvetko!

— Stari!... Svojo starost pa sam cenim. Za zakon ni starega človeka! Dobri in slabi ljudje so.

Dobremu človeku daj Genovefo, da ga bo čuvala. To je zakon! Tudi starec rad proži roko... Toda vsak z mešetarjem!... Starec se namreč preceňuje. Škoda, da nisem v Belgradu! Vse one učenjake in filozofe bi poženil. Saj tam je veliko starih samec, pa mešetarjev ni. Babič dosti, coprnice, pa ni strokovnjakov. Tega naša država ne opaža... Davek na ne-oženjene ne pomaga! Treba je živahne roke, pa ljudje ne razumejo, sree jim je v hlače padlo. Bojijo se samote, pa bežijo od žensk. Eh, ena vrata se ne nasajajo na dva klina!... Tu je treba, da ga vodim za roko — od tu do tam — in gotovo!

— Čiča Cvetko, tu so še drugi obziri. Komur se ravno hoče, saj imajo tudi agencije za ženitovanje, poleg tega imajo sorodnike...

— Ti si star človek.

To je čičo Cvetka spravilo v besenje.

— Drugi obziri!... Kaj ste rekli? Pardon!... Saj govorim srpski... agenture? To je za pokvarjen svet. Eden prodaja, drugi kupuje... Pa napravi kaj, če moreš, kadar se ljudje mučijo in se podcepljujejo... A... agentura bo koga rešila! Pa sorodniki! To je najslabše. Sorodniki gledajo predvsem za seboj. Ženitovanjski mešetar pa išče malo srečo, vendar srečo...

Ko se čiča Cvetko tako razljuti, izda tudi kakšno svojo obrtno tajnost.

— Ne morem ti — pravi — posredovati, kadar hočem. Za vsako divjačino je drugačen lov. Vdovo

moraj, kakor živalno ribo, prepoditi v plitve vode, pa jo dobiš. Vrag je! Za njo je najboljša jesen, ko je v zraku prava slana. Tedaj je mehka in želje jo prevzamejo, da si hoče doma.

— Pa dekleta?

— To je odvisno od marsičesa. Njen čas je najboljši, ko je krompir še tako droban, da ga lahko dvesto mesto šiber v puško, ali ko cveto kumare... Tu je posla za sto rok. Devojk išče lepega fanta. To je prvo! Vprašam jo, s katero črko se začne njegovo ime. Smeje se in zine Aaa... Eh, kaj bi iz abecede, hčerka!... Učim jo, dokler ne pogodi prave črke... Drugo spet vprašam: Kaj je? Zardeva. Plavega bi rada in kodrastih las. Nikar se ne sramuj, sree me: ženitev je nekaj zdravega.

— Bom — pravi — samo tedaj, ko bom našla na tleh rumeno rožo.

— Pa najdeš li rožo?

— Zraste, kjer jo usadiš.

Nekdo iz družbe pripomni čiči, da to danes gre že vse samovoljno.

— Bog ne daj!... To bi bila nesreča... Tega ne odobravam! Če bi deklet pobegnili, bi bilo zlo. Vse mora iti lepo in sporazumno. Potem jo slišiš: — Bolje bi bilo, da bi si bila zlomila nogo, ko sem te srečala. — Zakon, ljudje, je poznana in potrebna stvar, dokler se kaj boljšega ne najde. Kam naj beži, ko se pa mora vrniti!

— Kaj pa s tistimi, ki so bile po perzizonatih!

— Klavrnio. Te me nočejo niti videti. Pravim: Čakaj, dušica, če me nočeš pri ženitvi, me boš iskala pri razporokih. Taki so ti ljubavni zakoni. Varajo se, dokler niso vsega siti.

— Kaj ti pomagaš tudi k razporokih?

— Zakaj ne? Kdor veže mora tudi odvezovati. Svetujem vsem, četudi nič ne pomaga, tu so tudi lažnjive priče. So taki, ki ljubijo razporočke. Pa naši ljudje se ne razporočijo. Tudi batine prenašajo. Naš narod razume usodo.

— Kaj pa moški?

— He — se razkorači čiča Cvetko — moški bi se vedno ženil.

— Da, ako kaj ima.

— Izgleda mu, da ima.

— Pa vseeno noče.

— Ker ne zna, ker je brez glave! Pa moder je. Glejte, knjižarja Joco. Trideset let se krije in si zavija vrat. Vzel je ono golšavo Jevdohijo, ki niti piščancev ne priklječe. Človek hoče! Vrane se parijo, pa se ne bodo ljudje! Vsakdo rad vidi, da mu govoriš o ženitovanju. Spomniš ga na prilike in mu pušiš mravljo v srce! Vsakdo ima svojo lahko stran. Starec se raz-

greje okoli mladeži po kafanah, drugemu prične presedati samotorenje, pa se vpiše v lovsko društvo in strelja srake. Prazna duša!... Tretji začne piti, kaditi in kvartati. Pristudi se mu postelja in zamari se, se lice premeni. Eh, tedaj je prilika, da mu dahnesh misel!... Omeniš mu dotično osebo in gleda te kot pes palico. Kmalu bo spoznal. Pridobljen je. Potem ga lahko z lopato ščegetaš. Vsaka ženska mu je dobra.

— Ampak, čiča Cvetko, ni več tistega spoštovanja kot nekoč.

— Še je, še. Še cesarji se spogledujejo.

— Toda bolj radi tekovanja.

— Svere! — se jezi čiča Cvetko. — Uradno samo doma. Drugače pa letujejo. Resni svet gleda za svojimi posli. Kakšno tekovanje! Na ulici se ne ustvarja življenje! Zakon ni slučajnost. Kar se na cesti skoti, na cesti tudi pogine.

Mladi poslušajo čičo Cvetka in neprijetno vijejo vratove.

— K meni pride vdovec pa se mi razkrije: — Čiča Cvetko, rad bi se ženil.

— Ej, to imam rad, vidiš, tako se dela.

— Helenko!

— Mitino Helenko?

— Da.

— Oj, brate — mu rečem — ona je dobra devojka, ampak objestna. Tebi je treba mlade vdove, dobre gospodinjice.

— Nočem vdove. Siromak sem, pa bi rad od začetka.

— Počasi, sinko.

— Njo ali nobeno!

— Eh, pa pojdi k Nasti, da ti pomaga. Jaz ti ne morem — pojasnjuje čiča Cvetko podzavestno. Saj se ve, čemu kdo služi. Ni oseba zanj, pa je. Vsakdo ne more začenjati od začetka, nekateri morajo tudi s kraja. Žena je živo bitje, pa ne kakšna cigara: prižgi in zavrti! Do zadnjega čika je treba pokaditi.

Čiča Cvetko je delil devojke na "pisarice" (bolj objestne), oficirke, gospodinjice, delavke itd. Pa se lahko gre tudi čez to, vendar je pogrešno.

— Briga njo to — je dejal. — Mešetar pa ima grenke vase, predno pride odločitve, da se "odbiše biserno zno". Svati bi jedli, mladi pa potovali do Belgrada. Pri vsem tem vodim računa jaz. Se večeraj je prišel k meni človek in mi rekel: — Resnega dekleta bi rad. — Nimam resne, mu pravim, vendar jo imam. Samo je deklet preveč. Od druge strani mu še posepetam na neses, naj se premisli. Pa naj ne bo užaljen, ker mu nisem našel po volji.

— Zakaj delaš tako, čiča Cvetko?

— Vprašaj me! Skušal sem, da se tega otresem, pa ne gre. Kakor hitro vidim devojko, ji že iščem prilik. Če sem na trgu, gledam kmečke. Diven svet! Ali hočeš, enrice, da te povedem v trg? — "Ni sem za gospodo".

— Kaj ti dobiš, čiča Cvetko, seljanke v trg? — ga vprašajo pristotni.

(Dalje prihodnjic)

PREHLADI dovedejo do PLJUČNICE
Preprečite prehlade z rednim čiščenjem svojega črevesja. Odvajanje naj bo redno, odstranite strupene zaostanki! Pijte
TRINERJEVO GRENKO VINO

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici,

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vse naša dolgoletna skušnje vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne preskrbe, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodiši prošnje za povratna dovoljenja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjša stroške.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljanje vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Vsakouvrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE

POVESTI in ROMANI

SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

POPOLEN CENIK JE PRIROČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

DEDŠČINA

ROMAN
IZ
ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

12

— Toda sem vendar dovolj zvečan s podjetjem, da bi se tudi za kaj takega zanimal, in kako iznajdba bi tudi znal oceniti. Po mojem mnenju tudi ni prav od mlada moža, da te nadleguje s takimi stvarmi, ko še nisi popolnoma zdrav. Boljše bi bil napravil, ako bi bil mene vprašal, kdaj bi bil primeren čas za to. Toda vse to odgovarja njegovemu preveč samostojnemu značaju. To njegovo obnašanje smatram za malo preveč predzno.

— S tem mu delaš krivico, Artur. Dr. Bernd je res človek, ki se zaveda svojega dela, kot vsak pravi mož, toda o kakih predznostih nisem pri njem ničesar opazil. Tudi me s svojo iznajdbo ni prav nič nadlegoval. O tem je govoril s Henrikom, da Henrik mu je pri tem celo pomagal in je bil o iznajdbi poln hvale. In sam sem vprašal dr. Berndu o tem in ga prosil, da mi danes o tem natančneje poroča. In to je tudi storil, in iznajdba je, kot rečeno, velike važnosti in dokazuje zopet njegove velike zmožnosti. In niti najmanj nisem premišljeval, da sem si to iznajdbo zagotovil.

— To moraš sam presoditi, dragi oče; samo jezi me, da se ta mladi mož sedaj tako sili, ko se ti je zdravje komaj pričelo boljšati. Tudi Henrik bi bil mogel s tem počakati, da bi popolnoma ozdravel, kajti vsi smo v velikih skrbih za tebe. In ostali moram pri tem, da ima dr. Bernd pri svoji mladosti preveč izrazito samozavest in zato bi popolnoma zadostovalo, ako ostane pri tem, da samo kupi njegovo iznajdbo. Za nadinčinirja bi ga jaz postavil enkrat pozneje. Tudi drugi inženirji bi bili užaljeni, ako ga potegnesh iz njihove vrste in mu daš posebno odlikovanje.

Jurij Rodenberg pa z roko zavrne ta nasvet.

— Vsakemu inženirju na prosto dano, da se izkaže in ne bo nobenemu manjkalo priznanja. To jih celo podžge, ako vedo, da morejo iz vrste priti pred drugimi naprej. Ako pa žive v prepričanju, da pride napredovanje v službi samo, ako je vsak doslužil gotovo vrsto let, jim jemlje veselje do dela. Kot rečeno, je dr. Bernd izvenredno sposoben mož in je popolnoma vreden tega odlikovanja. Zato ostane pri tem; kakor hitro bom mogel zopet v urad, pride njegovo odlikovanje.

Mertensu je v notranjosti kuhala jeza, toda vedno se je znal premagovati. Vedel je tudi, da ni bilo mogoče ničesar izpremeniti, ako je Rodenberg govoril tako odločno. Vsa njegova jeza se je zopet abrala okoli Henrika. Kako je prišel fant do tega, da se je tako potegoval za dr. Berndu, da je staremu očetu povedal tako velike stvari o njegovi iznajdbi.

— Kakor hočeš, dragi oče, — pravi Mertens in pogoltno svojo jezo, — vdam se in vikonom tvojemu boljšemu poznanju. Toda nekaj bi ti še priporočil, da pomisliš: ali misliš, da je dobro, da ta mladi samozavestni mož izvaja tako močan vpliv na Henrika? Oba sta skoraj neločljiva in Henrik ga kar obožuje.

Stari gospod se nasmeje.

— Mladeniška navdušenost dobro pristoji mladeniču! In nikakor ne vem, zakaj ne bi mislil, da je dobro, ako se je Henrik tako naslonil na dr. Berndu. Od njega se more učiti samo kaj dobrega, kajti dr. Berndu smatram za doslednega, odločnega, marljivega in strogo poštenega moža.

— Oče, siliš me, da ti razložim svoje pomisleke in ti rečem, da sem popolnoma prepričan, da si je postavil zelo visoke cilje, mnogo višje, kot pa si moreš misliti.

— Kaj misliš a tem?

Mertens se pogladi po svoji okrogli glavi, kot bi mu bilo vroče. Šele ta trenutek je prišel na to, polagati posebno važnost na stvar, katero je do sedaj komaj opazil. Toda kar naenkrat se mu je to postavilo v glavi kot sredstvo do cilja.

— Torej moram pokazati svojo barvo. Dr. Bernd se je zavzel, da mora dobiti eno tvojih vpukinj.

Rodenberg se zgane.

— Kako prideš do tega?

— Povem naravnost: Jo mi je povedala, da se dr. Bernd trudi za njo in rekla mi je celo, da namerava uslišati njegovo snubitev. Poznaš Jo; je zelo samovoljna in vsled tega bi bilo mogoče prav dr. Berndu od Rodenbergovih tovarov odstraniti, predno bo prepoznalo, mesto da bi ga še privežali.

Zamisljen gleda Jurij Rodenberg pred se. Nato pa pravi nevrjetno:

— Tako, tako, misli Jo, jaz pa —

Rodenberg preneha. Hotel je reči: Jaz pa sem mislil, da vidi rad Eno Marijo. — Toda to je zamolčal in je nadaljeval:

— V tem ne vidim nikake nesreče. Ali bi bilo tako slabo, ako bi se potegoval za tvojo hčer?

— Toda, dragi oče; saj je vendar na dlani, da mu je samo na tem, da se bogato oženi. Najbrže se misli z Jo vgnezditi v Rodenbergovo podjetje.

S tem je Artur Mertens napravil veliko napako in neprevidezno. Stari gospod ga pogleda z nenavadnim nasmehom:

— Dragi Artur; tako sem tudi jaz nekoč mislil o tebi, ko si anubil Melanijo. Ali misliš, da dr. Bernd misli samo na sijajno stališče, ko se je resnici snubi Jo?

Mertens se nekoliko prestrašen zgane. Za božjo voljo, samo v očetu ne sme zbuditi nezaupanja.

— Jo ni nikaka lepota, — jeclja Mertens.

— Saj tudi tvoja žena ni bila in si jo vendar poročil iz ljubezni.

Sedaj pa je igral Mertens posrečeno komedijo, ki je pri starem gospodu zadušila vsako nezaupanje.

— Moja Melanija? Toda, oče, meni se ni zdela nobena žena lepša in ljubeznivejša, kot moja Melanija, — pravi v vroči ljubeznivosti.

Brezskrbno se smeje stari Rodenberg.

— Naj bo; mogoče se tdi Jo mlademu možu tudi tako lepa in ljubezniva. Toda kot oče stoji vsakdo z nekim nezaupanjem proti svojem bodočemu zetu in sedaj naenkrat razumem tvoje nasprotje proti dr. Berndu. Toda prepričan sem, da se boš z njim kaj kmalu pobotal, ako v resnici misli na Jo.

Mertensovo glavo naenkrat prešine misel, ki je v trenotku izpremenila njegovo stališče do dr. Berndu. Kaj bo, ko bi ga potem zveze s svojo hčerjo dobil v svoje roke in bi ga tako pridobil na svojo stran?

Te svoje misli si ni mogel ogledati od vseh strani, zato pravi:

— Torej ti ne boš nasprotoval taki zvezi?

— Na noben način ne! Ako dr. Bernd zasnuje Jo in jo hoče poročiti — mislim, da boljšega ženina ne more dobiti. Sicer pa, ko likor jo poznam, bo izsilila svoje voljo, da ji damo svoj blagoslov, ako ga sploh hoče imeti. Jo potrebuje trdno roko. Povem ti odkrito: čim prej pride pod možovo oblast, tem boljše za njo. S svojimi modernimi nazori o življenju bi mogla napraviti večjo neumnost, kot pa če svojo usodo položi v roke moža, ki ji bo že izbil iz glave njene moderne nazore.

(Dalje prihodajti.)

Razne vesti.

LEOPOLD SALVATOR SE
VDRUGIČ OŽENI

Leopold Woelfling, bivši avstro-toskanski nadvojvoda Leopold Salvator, ki si lasti naslov zasebnega učenjaka, se namerava drugič oženiti, in sicer v Berlinu s Klaro Pawlowsko, rojeno Groeger. Woelfling, ki mu je zdaj 65 let, je sin zadnjega toskanskega velikega vojvode Ferdinanda IV. in princeese Alice Bourbonso-Parmške. Kot 30letni mož je bil Leopold Salvator polkovnik v Brnu, kjer je sklenil odložiti svoj nadvojvodski naslov in ga zamenjati s plebejskim priimkom Woelfling. V svojem demokratizmu je šel še korak naprej in se je oženil z dekletom iz preprostega ljudstva. Ta zakon pa ni dolgo držal.

Potem se celih 20 let o Woelflingu ni mnogo govorilo. Bival je večinoma v inozemstvu, zlasti v Švici in se navduševal za naravo. L. 1921. je nastopal v berlinskem kabaretu "Rakete" v reviji, ki je v rdi igral karikiranega nadvojvode. Ta vloga je bila pa neznatna, igralcu je bilo treba izgovoriti samo nekaj besed in malo zaplesati. Zato Woelfling ni bil deležen posebne pozornosti kritike. Sicer je bil pa itak slab igralec. Proti koncu leta 1921. se je pojavil na Dunaju. Najprej je nabiral oglase in opravljal službo reporterja "Wiener Handelsblatta", potem je bil pa agent neke dunajske zavarovalnice. L. 1926. je ustanovil s svojo adoptirano hčerko Luiso Boehmovo trgovino z mešanim blagom, ki je pa šla kmalu v konkurz. Od l. 1928. se je preživljal na Dunaju kot vodnik tujecev po bivših cesarskih gradovih. l. 1930. je pa nastopal kot propagator za mednarodno posojilo Avstriji. Zda se preživlja s pisateljevanjem in predavanji.

OKOSTNJAKI PRIČE IZMRLEGA
PREBIVALSTVA

Kapitan Mickelsen je predaval v londonskem Zemljepisnem društvu o svojem potovanju v Grenlandijo, kjer je našel ostanke številnih naselbin. Najbrž je imel velikanski otok še v XV. in XVI. stoletju dokaj gosto prebivalstvo ne samo vzdolž obale, temveč tudi v zaledju. A pozneje so morali Eskimi izumreti ali radi spremembe podnebja, ki je nenadoma postalo bolj ostro, ali pa radi boleznih. Raziskovalec Clavering je srečal leta 1823 zadnje žive Eskime na otoku. Kakih dvanaest domaćinov je gledalo oddalec njegove čolne, ko se je izkrcal. A bili so očito preplašeni po tujcih, ki jih niso nikoli videli prej, in so takaj pobegnili v globino otoka. Niso se prikazali nikoli več. Mickelsen je odkopal izpod ledu več eskimskih vasi. Vse kaže, da so postali prebivalci žrtve nenadne smrti. Človeški okostnjaki ležijo križem na tleh. Vse pohištvo je nedotaknjeno. Bližni hiš so ohranjena skladišča živil, ki so z zankami zavarovana pred lisicami. Raziskovalec ni našel nobenih podatkov, ki bi dovolili sklepati, kdaj in iz katerega vzroka je izumrlo prebivalstvo Grenlandije.

15 LET BREZPLAČNO V
GLEDALIŠČE

Iz Kodanja poročajo o originalnem možu, ki je hodil celih 15 let v gledališče, pa ni nikoli plačal vstopnine. V operno gledališče je hodil vsak večer po lestvi mož v belem delovnem plašču na mostiček, kjer so pritrjeni reflektorji, po predstavi je pa zopet odhajal po lestvi iz gledališča. Ker ni nikoli govoril z nikomur iz gledališkega osebja, so ga smatrali za čudaka in nihče se ni zmenil zanj. Mislili so, da sploh spada h gledališkemu osebju in tako so ga pustili pri vseh predstavah na mostičku. Čudno se je zdelo le, da ni prišel k gledališki blagajni nikoli po plačo.

Šele pri kontroli vseh v operi zaposlenih delavcev so ugotovili, da hodi mož že 15 let v gledališče in da še ni nikoli plačal vstopnine. Čudak se piše Tomson, v gledališče je strastno zaljubljen, denarja pa nima, da bi plačeval vstopnino in zato se je domenil z uslužbencem, ki mu je poverjena razsvetljava, da ga bo jemal s seboj brezplačno. Ko je pa dotični uslužbenec umrl, je hodil Tomson na mostiček sam. Ravateljstvo mu je dalo stalno vojaško vstopnico na galerijo.

"VESELIL SEM SE, DA ME TI
POKOPLJEŠ!"

"Echo de Paris" pripoveduje o smrti grobarja Moissona v S. Nazaireu. Po njem je prevzela službo njegova žena, ki je skozi 40 let pomagala možu. Soprogu imata odraslega sina, a ta je na njih nesrečo obiskal kolonijalno razstavo v Parizu. Velemosto ga je hudo zamikalo in je naposled sprejel službo pri nekem pogrebem zavodu. Obleka črnih uslužbencev mu je tako ugajala, da si ni mogel predstaviti ničesar lepšega na svetu. Oče je ves razburjen pohitel v Pariz k beguncu. — Kaj se ti pravi? — je rotil. — moj praded in ded sta bila grobarja v naši občini. Kako bo ostalo naše pokopališče brez grobarja iz naše družine? Jaz sem se že veselil, da me boš ti pokopal! — A vse je bilo zaman. Takrat je posegel oče po zadnjem dokazu: — Povej, prosim, kaj moš imel od tega, da boš na pokopališču vozil tuje ljudi? Pri nas na deželi je vse drugače.

VODNIKOVE
KNJIGE

za leto 1934

lahko že sedaj naročite. — Pošljite nam

\$1.

in knjige Vam bodo poslale naravnost na dom.

Naročila sprejema:

"GLASNARODA"
216 W. 18th Street
New York, N. Y.

Jaz poznam vsakogar, ki sem ga pokopal, od rojstva in do smrti. — A sin je le ostal v Parizu, in je zdaj morala mati prevzeti dedno obrt.

ZLOČINI STARIH RIMLJANK

Leta 168. pred Kristusom je štiri mesece razburjala vso Italijo velika sodna obravnava. Pred sodiščem je stalo 7000 Rimljanov in Rimljanek. Na smrt obsojenih in usmrčenih je bilo okrog 2000 obtožencev, med njimi največ žen iz najuglednejših rodbin. Sodišče je namreč dognalo, da je 110 odličnih Rimljanek zastrupilo svoje moške. Ta tajna organizacija, ki se je bila nazadnje izpremenila iz ljubavnega združenja v protidržavno zarotniško gnezdo, je ogrožala vso državo. Tudi takrat so ljudje verjeli mazačem in šarlatanom, podkupovali so in se dajali podkupovati ter gojili tajne okultne sile, kakor danes. V Rimu se je bilo ustanovilo nekako žensko društvo, ki je prirejalo t. Stimulovcem gaju posebne svečanosti. V društvu so bile mlade žene iz najboljših družbe, ki sicer na svoje nočne plesne v začetku niso pušale moških, ker so hotele biti same, pozneje so pa smeli prisostvovati tudi moški, toda samo mladi brez brk.

Društvo je pa kmalu izgubilo svoj prvotni značaj ter preneslo svoje svečanosti v palače in na ograjene vrtove. Svoje člane je zaprsegalo in izdajalec grozilo z osveto. Moške, ki so branili ženam delovanje v tem društvu, so bili odstranjeni. Politični položaj društva je rastlel in društvo je postalo nevarno celo vladi. Nekega dne je pa Rim zvedel, da so oblasti aretirale 7000 žensk in moških zaradi zastrupljenja in razvratu. Baje je izšlo društvo neko dedke zato, ker je bil njen zaročenec proti njeni volji sprejet v tajno žensko organizacijo.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

"GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

10. maja: Aquitania v Cherbourg Deutschland v Cherbourg

12. maja: Olympic v Havre Minnewaska v Havre Rotterdam v Boulogne

13. maja: Champlain v Havre Rex v Genoa Europa v Bremen

16. maja: Leviathan v Cherbourg

17. maja: Berengaria v Cherbourg New York v Cherbourg

19. maja: Statendam v Boulogne Paris v Havre

20. maja: Conte Grande v Genoa Bremen v Bremen Georgic v Cogh

24. maja: Manhattan v Havre Albert Ballin v Cherbourg

26. maja: Conte di Savoia v Genoa

26. maja: Majestic v Cherbourg Minnetonka v Havre Veendam v Boulogne

27. maja: Ile de France v Havre Saturnia v Trst Aquitania v Cherbourg

30. maja: Europa v Bremen

31. maja: Hamburg v Cherbourg Pres. Roosevelt v Havre Roma v Genoa

2. junija: Olympic v Cherbourg Westernland v Havre Volendam v Boulogne

3. junija: Champlain v Havre Rex v Genoa Britannic v Cogh

6. junija: Leviathan v Cherbourg

7. junija: Deutschland v Cherbourg Berengaria v Cherbourg

8. junija: Lafayette v Havre Augustus v Genoa Bremen v Bremen

9. junija: Statendam v Boulogne Minnewaska v Cherbourg

10. junija: Paris v Havre
14. junija: Pres. Harding v Havre Majestic v Cherbourg New York v Cherbourg Aquitania v Cherbourg
15. junija: Conte di Savoia v Genoa
16. junija: Europa v Bremen Pennland v Havre Rotterdam v Boulogne
17. junija: Britannic v Cogh Ile de France v Havre
20. junija: De Grasse v Havre
21. junija: Vulcania v Trst Albert Ballin v Cherbourg Manhattan v Havre
22. junija: Olympic v Cherbourg Minnetonka v Havre Veendam v Boulogne
24. junija: Champlain v Havre Rex v Genoa Bremen v Bremen
27. junija: Leviathan v Cherbourg
28. junija: Berengaria v Cherbourg Hamburg v Cherbourg
29. junija: Conte Grande v Genoa
30. junija: Majestic v Cherbourg Statendam v Boulogne1. julija: Paris v Havre Lafayette v Havre
1. julija: Europa v Bremen
5. julija: Saturnia v Trst Aquitania v Cherbourg Deutschland v Cherbourg
7. julija: Ile de France v Havre
8. julija: Conte di Savoia v Genoa
11. julija: Bremen v Bremen
12. julija: New York v Cherbourg Olympic v Cherbourg
14. julija: Rotterdam, Rotterdam
15. julija: Champlain v Havre Rex v Genoa Berengaria v Cherbourg
18. julija: Leviathan v Cherbourg
19. julija: Manhattan v Havre Albert Ballin v Cherbourg
20. julija: Majestic v Cherbourg
21. julija: Paris v Havre Europa v Bremen Statendam v Boulogne
26. julija: Lafayette v Havre Hamburg v Cherbourg Pres. Roosevelt v Havre
27. julija: Bremen v Bremen
28. julija: Veendam v Boulogne Ile de France v Havre
29. julija: Vulcania v Trst Aquitania v Cherbourg

V JUGOSLAVIJO

Prijetno je potovati na Hamburg - American Line parnikih v kateremkoli času, kajti opremljeni so z

STABILIZATORJI
(Anti-Roll Tanks)

ki zmanjšajo gugalje parnika na minimum.

Redna tedenska odplutja iz New Yorka v Hamburg s hitrimi železniškimi zvezami do Jugoslavije.

OD NEW YORKA DO LJUBLJANE IN NAZAJ \$171.50
TRETJI RAZRED

Za podrobnosti vprašajte kateregakoli lokalnega agenta ali

HAMBURG-AMERICAN LINE
39 BROADWAY NEW YORK, N. Y.Mali Oglasi
imajo velik uspeh

Prepričajte se!

... SKUPNA ...
POTOVANJA
pod osebnim vodstvom

V LJUBLJANO SE VRŠE LETOS S SLEDEČIMI PARNIKI:

AQUITANIA preko Cherbourga ————— 10. MAJA
Potem še izlet dne 5. julija.Cena vožnji: iz New Yorka do Ljubljane ..... \$ 102.34
za tja in nazaj pa samo ..... \$ 182.00

"ILE DE FRANCE" preko Havre ————— 27. MAJA

Cena vožnji: iz New Yorka do Ljubljane ..... \$ 101.23
za tja in nazaj pa samo ..... \$ 182.00

Kdor se je odločil za potovanje v stari kraj to leto, naj se takoj prihlasi in preskrbeli bomo vse potrebno, da bo udobno in brez vseh skrbi potoval.

PIŠITE ŠE DANES NA:

Slovenic Publishing Company

"GLAS NARODA"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

